

حيات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی یاشده کی داڭره

استانبول بوروسى :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسلی برشقه
اداره خانمسی داخلده کی داڭره
تلفون : ۳۶۰۷

نومرسی هر برده ۱۰ غروردر .

سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار) .

ایونه واغلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

هیانه دایما هیانه... دایما راهلر هرور حیات قاتلم...!

- نیجه -

۱ نجی جلد

آنقره ، ۶ کانون ثانی ، ۱۹۲۷

صافی : ۶

یکی منه

انقلاب دیرد محمد لرله دولو بر سنبی راهلر آرقامزده بر اقدرد ، « حیات » یکی بیلی محترم قارلمزده تبریک ایدرکن
۱۹۲۷ سنه نیک علم و صنعت دایر سنده ده مملکت ایچونه فیضلر کتیرد سنی نمئی ایدر .

مصاحبه

قوتلی منور زمره نصیل یتیشیر

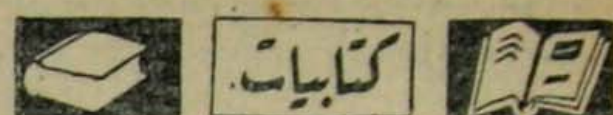
هر اجتماعی انقلاب بر طاقم باغلی قیرار ،
فعالیت و دوشونجه ایچون کنیش بر ساحه یار ایتیر ،
بو ساحه ایچنده بوتون امکاملری تحقق ایتدیرمک
یتیشه جک کنج نسللره عاڭد بر وظیفه اولور .
تورک بویوک انقلابنک فیض و نمره سندن مملکتی
تماماً استفاده ایتدیرمکده بو کونکی عرفان
مؤسسه لریمزدن یتیشه جک منور زمره نیک ایشی
اولا جقدر . اونک ایچوندرکه استقبالک منور
زمره سنی اک ای بر صورتده حاضر لامق بو کونک
چوق مهم بر معارف مسئله سیدر .

تورک انقلابی قارشیدنده ارتجاع تهلکه سی
یوقدر . بوقادار روحاً دیکشمش بر مملکتک
ماضیه رجوع ایتمه سی ممکن دکدر . اصل
تهلکه یکی یتیشه جک نسلک انقلابک آج دینی
یولده قوتله ، سرعتله یورویه مه مارنده ، مملکتی
مدنیت ساحه سنده اک یوکسک مرتبه یه چیقارا .
مامه سنده در . بو تهلکه نیک اوکنی آلمق ایچون
منور زمره یتیشدیره جک اولان عرفان مؤسسه .
لریمزک معناً چوق قوتلی اولماسی اقتضا ایدر .

اولمایان ، بر مفکوره اوغرندمه شدید بر
فعالیت قابلیتته مالک بولونمایان منور بر زمره
تورکیه کی هر ساحه ده یکی ابداعلره محاج
بر مملکتده وظیفه سنی یاپاماز . ذاتاً اجتماعی برغایه
معطوف اولمایان تربیه و تلقینک نه قیمتی واردرد ؟
شو حالده عرفان مؤسسه لریمز بوتون قوتلری
اجتماعی برغایه اوغرندمه صرف ایدمه بیله جک کنجلر
یتیشدیرمک مجبوردر . بوغایه یی انقلاب چیز مشدر :
تورک ملتکی هر ساحه ده اک یوکسک سویه یه
چیقارمق ؛ غرب مدنیتی ایچنده اک مرفه ،
مادی و معنوی قدرت اعتباریله اک مجهز برحاله
کتیرمک . . . منور زمره نیک بوتون فعالیت
بوملی مفکوره اطرافنده طوپلانمق ایجاب ایدر .
ایشته متفکر و طنداش یتیشدیره جک اولان
مؤسسه لریمزک تربیه ده استهداف ایلیمه جکی غایه . .
فقط بو کافی دکدر . قوتلی بر منور زمره
یتیشمه سی ایچون دونه نظر آتدیرس سیسته منده ده
اساسی بر تبدل لازمدر : بو تبدلک اک مهم
اساسی کنجلرده مشاهده ، اک کنیش معناد ،
تجربه قابلیتتی^۱ آرتیرمقدر هر کس اطرافنده کی
اشیایه ، حادثاته باقار . فقط انحق معین علملرله
تجهیز ایدیلن دماغلرده مشاهده قابلیتی حاصل
اولابیلیر . هر هانکی درجه ده اولورسه اولسون
هر نوع تدریسک اک مهم هدفی اشیایه موجوداته ،
حیاتی حادثه لره قارشیه مشاهده قابلیتتی آرتیرمق

بوقوتی بالخاصه معلملریمزک انقلاب مفکوره سنی
کنج روحلره تلقین قابلیتنده و تدریس و تربیه
سیسته منده آرامغه مجبوردر . انقلاب قیصه بر زمانده
تورک ملتکی اک یوکسک مدنی سویه یه چیقارمق
مفکوره سنی روحلره آشیلامشدر . زرده
یوکسک ملی بر فعالیت کورورسه کز همان هپسنک
محركی بو مفکوره در . معلملر بوایده آلک هیجانی
کنجلره قوتله تلقین ایدمه بیلیملیرلر . کنجلر ده
مکتب صیرالرنده تورک ملتک هیچ بر ساحه ده دیکر
ملتلردن اشاعی موقعده قالماسنه تحمل ایدمه مه یه جک
وجهله یتیشدیریللی ، اولنره مادی و معنوی قوتلری
بو یوکسک املک حصوله حصر ایتیمک هیجانی
آشیلمالیدر .

مشروطیتک ایلک سنه لرنده تربیه مسئله لرله
اشتغال ایدنلر تربیه و تحصیلک هدف و غایه سی کی
اک اساسی مسئله یی بر اقللر ، یا خود تماماً مجرد
بر فکری ، تربیه نیک اک اساسی محوری کی
کوستر مشلردر . بو ذاتلره کوره تربیه چوجو قلرده
و کنجلرده « انسانی ملکه لره متناسباً انکشافه
خدمت ایتمکدر » . . . فقط بوانکشاف نه ایچون ؟
کنجلر تربیه و تحصیل ایلله اکتساب ایلیمه جکلری
قوتی برغایه اوغرندمه قوللانمق بیلیمد کدن صورکرا
اونلرک بیلکیلرندن نه فائده حاصل اولابیلیر ؟
بویله بر غایه نیک هیجانی^۲ دویمایانلرده شدتلی
فعالیت اولاماز . قوتلی بر حیاته صاحب

اجتماعيات و اخلاقه دأريکي فرانسزجه اثرلر

— ۱ —

صهره صوکر اکی نشریات: آنه سوسپولوزیک
بکیرنه انتشاری و فرانس اجتماعيات مکتبک
نشریاتی - دیکر نشریات

هابر و دوپرانک اثرلری

عمومی حربک ختامی متعاقب فرانسز اجتماعيات مکتبک نشریاتی یکیدن باشلادی. سوربونده الیوم مدرس اولان فوقونهک مسئولیت حقنده کی تدقیقندن ماعدا داوینک حقوق عقیدهک منشئه دائر بر تدقیق آلبواحسک «حافظهک» اجتماعي چرچیهلری «عنوانی اثری، لهوی بروک» ابتدائی ذهنیت «حقنده ایکنجی بر کتابی، نهایت دورقائمک سوربونده ویرمیش اولدینی «اخلاق تربیه» درسلی و مختلف مجموعه لرده منتشر مقاله لری کتاب حالنده نشر اولوندی. غرانهک بر کتابی باصیلدی بوندن ماعدا آنه سوسپولوزیک کچن سنه دبری تکرار انتشار ایلمکه باشلامش بولو. نیور. ۱۹۲۳ - ۱۹۲۴ سنه سنه عائد نشریاتی خلاصه ایدن ایلمک جلدک برنجی وایکنجی و اوچنجی دفترلری نشر اولونمشدر. آرالرنده الیوم غلطه سرای لیه سنده و دارالفنون ادبیات فا کوک سنده تدریساتده بولونمده اولان آرقداشمز سوسپولوزیک یازیلری ده موجود اولدینی کوردیکمز بو کتابیات تنقیداتندن ماعدا ایلمک دفترده مارسل موسک «مبادلهک عتیق شکلری» حقنده بر تدقیق واردر. بوندن ماعدا یته مومی الیه طرفندن دردست نشر بولنان دورقائمک متروکات قلمیه سنه عائد بر ایضاحنامه یی احتوا ایلمکه مکده در. دیلمک که فرانسز اجتماعيات مکتبی بویوک بر شوق ایلمه فعالیتنه تکرار باشلامش بولونیور. بو واقعه یی کمال ممنونیتله قید ایلمه دکن صوکر مملکت مزده ده اآز طائمش اولان دیکر بعضی نشریات حقنده معلومات ویره جکمز.

بو واقعه یی کمال ممنونیتله قید ایلمه دکن صوکره اونک اوزرنده فضله توقف اتمه جکمز. زیرا ثروت فنون ادبیاتی دورنده تهک اثرلری و فکرلری (بیلیم فکرلری اوقدرانی آ کلاشیلشمی ایدی؟) نه قدر موده ایدی ایسه شیمدی ده «دورقایمی» اولق بر مودا اولدی. هر ایکی نظریهک مشترک نقطه سی انسان حیاتک یکیلر ضرورتلره ، تضیقلره اسیر اولدیغنه اعتقاددن عبارتدر. «اولان اولور» ویا «اولاجق اولاجقدر» دستورلرنده خلاصه اتمکه یلتندیکمز بو اساسلی فکر عجا شریقلرک غیر مشهور قدرجیلکله اویدینی ایچونمی او قدر خوش مزه کیدیور؟ هر حالده بو جریان فکری به مخالفت وضعیتنی آلانلردن بحث

ایلمه کی و بزجه اکثریا مجهول بعضی مؤلفلری طایند.

برمنی ترجیح ایدیورز.

موسیو هابر : اجتماعيات مکتبی و اخلاق منشألری عنوانی اثرنده [*] بزه شو ادعای سرد ایدیور : اجتماعيات تجلره کوره اخلاقی قیمتلر طبیعی محصوللردر. عرفلرک تکون و تشکلی اداره ایدن وتنظیم ایدن قانونلری آ کلامق و بو سایه ده مضرتلی فعللره قارشى تدافى بر وضعیت آلابیلیمک ، فائده لی افعالك تکررینی تأمین ایلمه مک اجتماعيات تجلرک یکاته غایه سیدر. اجتماعيات تجلر اخلاق و قیمتلرک مطلق اولدینی انکار ایدره رک ایلری به بر نظریه سوریورلر ، بو نظریه تاریخاً تحقق اتمه مشدر، نه تنوعرافیا اعتبارایله ده تحقق اتمه مشدر. موسیو هابرک کتابی ده بونی اثبات ایلمه مک ادعاسنده در. (مقدمه ، صیفه ۳)

بو غایه سنه ایریشمک ایچون مؤلف ایلمک ایکی فصلی (صیفه ۱ - ۵۸) اجتماعيات مکتبک ادعالرینک تصویرینه حصر ایلمه مکده در. دورقایم مکتبته منسوب اجتماعيات بشری قیمتلرده هر شیدن اول جمعیتلری یاشاتان ، جاذبه لی تصورلر کورور. بونلر دائماً عینی دکلدر ، جمعیتدن جمعیه ، اجتماعي بنیه به تابع اولارق واونی افاده ایدره رک دکیشرلر. مؤلف لهوی برول فوقونه ، بوغله ، غرانه Cranet ، چارنووسکی Czarnowski کی اجتماعيات تجلرک اثرلردن بحث ایدره رک بو اساسلی قناعتی بزه آ کلامغه چالشمه مکده در. اوچونجی فصل اجتماعيات مکتبک قیمتی تعیین ایلمه مک حصر اولونیور. اجتماعيات مکتبی اخلاقی حسک «صهرهک افرادی اوزرینه سلطه سنک حس اولونماسندن» عبارت اولدینی ادعا ایلمه مکله انکلیز لرک اختیاری اخلاق فلسفه سنه توافق ایلمه مشدر. بو فلسفه منحصرأ روحی و انتفاعی ایدی. (صیفه ۶۷) فقط اجتماعيات مکتبی ده پوزیتیویزمک حدودندن دیشاری چیقامایور. تجربهک فوقنده بر بیلکی اولامایاجغنی قبول ایدیور. فیزیقی ایجابیه یی ، اجتماعي ایجابیه یی قبول ایدیور ، فردک روحی جمعیتک بر انعکاسی عد ایدیور حالبوکه موسیو هابره نظراً بوتلنی یی قبوله اجبار ایدن ، واقعه لر دکلدر ، بلکه اجتماعيات سیستمه مک کندینه خاص اولان منطقیدر (صیفه ۷۱) حالبوکه اخلاقده موجدلر وار ، تاریخ بونلری قید ایدر (سوقراط الخ ..) بو کونکی اخلاقی قاعده لری ایضاح ایچون ، حقی اولوب اولمادقلرنی آ کلامق ایچون اجتماعيات مکتبی ابتدائی اقوامه مراجعت ایلمه مری نوصیه ایدره : نه دن بخوردن قاجینیورز ، نه دن عقوده رعایتکارز الخ .. جوانی توتهملی جمعیتلردن آمالی . بونی قبول ایلمه مک اجتماعي حیاتده غائی ایضا. حک جاری اولامایوب آنجی میخانیک عئلرک بر ایضاح مبدأی تشکیل ایدره جکمی سوبله مکدر. فقط انسان بر ما کنه دکلدر. اوندک فکر وار ، اخلاقی هیجان وار ، مفکوره وار. اجتماعياتی مفکوره لری جمعیتک محصولی عد ایدیور ، فقط جمعیتده بر کره میدانک کلش اولان بو مفکورهک محصولی دکلدر ، اوکا تبعاً شکل آلازمی ؟

[*] طایر : Rivière پلوس ، ۱۹۲۳ ، ۳۰۴ صیفه .

دیکر بر اعتراض : اگر مفکوره بر معین صهرهک شرائط موجودیتک بر محصولی ایدره ، ایچنده یاشادیغمز جمعیتلر کی ایچنده درلو درلو پروگراملرک چارپشدینی بر محیطده مفکوره یی ناصل تمیز ایلمه لی ؟ اساساً اونی تمیز ایلمه مک نه لزوم وار ؟ اجتماعي معینته نظراً مفکوره نه اولایلمه جک ایسه او اولاجقدر ، باشقه شی دکل. اجتماعيات سیستمی ده ایمانی غایب ایلمه مش بر جمعیتده وحدت روحیه یی اعاده ایچون ایجاد اولونمش بر آلتدن باشقه برشی دکلدر. اجتماعيات تجلر ده ایچنده بولندقلری معشرک «یاشامق اراده سنه خدمتدن باشقه برشی یایماور (ص ۸۵)

بوراده ، مؤلف بولو Belot ، دولاقرو Delacroix بوترو Boutroux کی طائمش فرانسز متفکرلردن استشهاد ایدر . جمعیت بوتون بشری قیمتلرک حاکم و ناظم مطلق ناصل اولایلیرکه بر جوق اخلاقسز لقلرک ده او جمعیتک سینه سنده واونک تأثیریلره ، مسامحه سیله میدان آلدیغنی کورویورز ؟ شائی جمعیت ایلمه مفکورو ی جمعیتی تقریق ایلمه لی . اخلاقه رعایت ایدن و دیندار اولان انسان کندینی دیکله مین و قیمتدن معرا اولان بر معشره توجه اتمکدن باشقا برشی یایمادیغنی بیلره بو وضعیتنی ادامه ایدره بیلریم؟ اجتماعياتک ایضاحی قبول ایدنجه ایمان محو اولور (صیفه ۸۹) .

فقط اونی قبول اتمه نجه اخلاقی قیمتلرک تنوعنی ناصل آ کلامالی ؟ حالبوکه اجتماعيات تجلر بو نقطه ده اصرار ایدرلر ؛ مطلق و کلی بر خیر اخلاقینک تصور ایدله سی بشریت ایچون ممکن اولمادیغنی کوسترمک ایچون ده عقلک ، بزم آ کلا دیغمز و بیلدیکمز عقلک آنجق مدنیتک بر صنفه سنده تظاهرایلمه دیکنی ، ابتدائی قوملرک ذهنیتک ستری (مبستیک) اولدیغنی سوبلرلر. بوندن دولاییدرکه هابره ، لهوی برولی تنقید ایلمه مک احتیاجی حس ایدیور. لهوی بروک ذکر ایلمه دیکي واقعه لر دوغوردر ، فقط تفسیری یا کلیددر . اگر بشریت حتی ابتدائی دورلرده منطقی بر ذهنیه مالک اولماسه بیدی ، سری تفکر طرزندن منطقی تفکره ناصل بو کسه بیلیدی . واقعا طبیعت قانونلرینک صراحة تصویری مؤخردر . مع مافیه مادام که ابتدائی انسانلره آ کلاشاییلیورز ، دیلمک که مشترک بر بشری منطق واردر [*] . اساساً ابتدائی انسانده کورولن باطل اعتقادلر ، ستری ارتباطلر الخ .. بو کونکی جمعیتلرده ده مشاهده اولونابیلیر .

خلاصه هابره کوره اجتماعيات مکتبده اوچ قضیه مصادره اولونیور : ۱ - عمل فکره ، سوق طبیعی ذهنه تقدم ایدر (پراغماتیزم) ۲ - یکاته قیمت تجربه ده در (اختباریه) - ۳ . صهره افرادی نه حاکمدر (اجتماعي ایجابیه) . بونلری رد ایچون ده ایکی قضیه قبول اولونمق اقتضا ایدر : انسان عالمشول بر تفکره مقتدردر ؛ تفکر حیاتی اداره ایدر یعنی علت غائی علت فاعلیه به حاکمدر (۹۸-۹۹)

اجتماعياتک اخلاق ساحه سنه کی صلاحیتی حقنده

[*] هابره اعتراض ممکندر . زیرا لهوی برول عکسکی ادعا ایلمه یور . فرانسز فلسفه جمعیتک « ابتدائی ذهنیت » عنوانی اثرک انتشاری اوزرینه یایلان مناقشه دن چقان نتیجه بورد .

ایکمنہی قسمته عائله رابطہ لرینی کہوشه منی انتاج ایدن
سیلرک تدقیقه کیجور .

بو ايكنجى قسده نظر دقته آلتان عائله رابطة.
 سنك هر شيدن زياده اجتماعى ماهيتنده اصرار اولونوبور.
 توتهم اقبالي - توتهم بيلك نظريه سى حقنده مؤلفك
 وضع ايله مش اولدينى قيود احترازيه به رغماً - ايلك
 اجتماعى رابطة دكله بيله اجتماعى رابطة لرك ايلكارندن
 بريدر . ابتدائى عائله دينى ماهيتنده در . طبيعى
 اولان غريزه لر آز جوق دواملى چيفتشمه لرى
 تأمين ايده بيلير لسه ده اجتماعى معناسنه بر عائله مؤ-
 سسه سى اولرله وجود بولاماز . بونك تحقق ايده بيلمه سى
 ايچون بر مكلفيت حسى وبر مؤيده قورقوسى لازمدر .
 مؤلفك بو فكر لرله برنجى قسده كى مطالعاتى مقايسه
 ايده رك قناعتك نه دن عبارت اولدينى صراحتله
 ا كلامق ممكن بولونما ديفنى اعترافه مجبور اولوبورز .
 شو جله لرى اوقويكز : « دينى اقباليك طبيعى
 اقباليك بشيكي اولدوغنى ، صوكر ايكيسنك اتحاد
 ايله دكلرينى ، نهايت طبيعى اقباليك دينى اقباليقدن
 مستغنى قالديفنى كوردك . بو بطلى استحاله يى قسم
 اعظمى اعتباريله مثبت دوشونجه لرك ميستك تلقير
 يرينه قائم اولماسنه مديونز . . . فقط ابتدائى دين
 مه تافيريكك ، فلسفه نك ، علمك ، طبك ، اخلاقك ،
 سياستك ، حقوقك الخ . . . نوه سى كيدير . بوتون
 اجتماعى مناسبتلرك تملنده ميستك رابطة لر واردر . . . »
 (صحيفه ۱۱۵) بونى اوقودقدن صوكر ا موسيو
 دوپرانك اجتماعى تجيله قارشى باشلانيجده هيقي ميقي
 اتمه سنه نه درسكز ؟

معقاب صحیفه لر (صحیفه ۱۱۶-۱۲۳) بزه بو
معمانك حلتی تأمین ایدر : دوپرايه كوره دورقام
اجتماعی تكاملك طبیعی وبالخاصه روحی و اخلاقی شرائطی
طائماشدر (؟) مؤلف ایسه اجتماعی افعوله لری تحقق
وانكشاف ایتدیرن كیمسه لرك حسلری ، تلقیلری ،
اعتقادلری ، آرزولری ، اربادلری اوزرنده اصرار
ایله مك لزومنی حس ایدیور . بوندن دولاییدر كه
عائله نك ایلک تملی اولان دینی - حقوقی ماهیتده کی
اقربالغه علاوه بر ایکنجی اساس ایلری سوروپور.
بوراده برغسونك فلسفه سندن ملهم اولقی نه دن
جائز اولاسون ؟ « اجدادك بزه اولاشدیرمش
اولدینی حیات حمله » سنی المزدن كلدیکی قدر تمادی
ایتدیرمك وظیفه مزدر. ایشته بو اخلاق قانونك بزه
تلقین ایله دیکی حرمتدر كه بر واقعه دن عبارت اولان
عائله تساندینی ایسته كله قبول اولونان وارادی برماهیت
آلان بر تساند شكلنه افراغ ایدر. عائله مؤسسه سینه
عائد بوتون احكام قانونلردن سیلنمش اولسه بیله
ینه سوغز « اوجاق » وجوده کتیرمك احتیاجی
انسانلرده اولیه چکدر .

ایکنجی قسمك ایکنجیدن بشنجی به قدر فصللری
عائله باغنك ضعیفلا ماسنی تدقیق ایدیور . یعقوب
قدری بلك « کیرالق قوناق » نده تماس ایله دیکی بو
مسئله مهمدر . دو پرانك صایدینی سبیلر شونلردر :
۱ - اقتصادی سبیلر : ایش بولومنك آرتماسی ،
عائله نك استحصال برلکی اولقندن حقماسی . سیاحت

مسئله‌ی ابتدائی انسان‌لرک نظر دقتی چوقدن جلب
ایتمش ایدی [*]

دو پراڻڪ ڪتابنڪ برنجي قسمڪ برنجي فصلي
تخصيص ايڊيلش اولڊيني «عائله و جمعيت» موضوعي
ڪوزڊن ڪچيرمش اولق ايڇون ابتدائي جمعيتلرده مصادف
اولونان عائله وازدواج شڪلگيريني وقاعدلريني قوش
باقيشي صابور. بو ائساده اغز و غاميا مسئلہ سني ده ياريم
صحيفه ده حل ايله مڪي اونوغايور. عيني فصلڪ ايڪنجي
پارچه سي اجتماعي تشڪيلات و عائله حياتنڪ دها يڪي
شڪلگيرينڪ تدقيقنه حصر اولونعشدر. بوراده عائله نڪ
معشري ملڪي مسئلہ سندن، پدر شاهی ولايتدن،
دولتڪ عائله حياتنه ڪيت ڪيده آرتان مداخله سندن
بحث اولونديغني ڪوروپورز.

ایکنجی فصلده عائله حیاتنک روحی ، اجتماعی اساسلرندن بحث اولونیور (صحیفه ۳۴-۸۹) . عشق ، جنس اشترا (بهیمیک) ، جنسی قیصاقخلق و وجودیتی و مفقودیتی ، حجاب و عفتک کنج قیزده واولی قادینده اهمیت و معناسی ، جلوه و کوزه لک مرقا Coquetterie الخ ... عائله بی یابان ویا بیقان حسلر اولارق ذکر و تصویر ایدلکده در. آنا و بابانک چوجوقلره قارشی سوکیسته کلنجه بونک حیوانلرده ده مشاهده اولندیغنی سوبله مک لازم . فقط جنس بشرده عائله رابطه سنی خلادن مصون اولارق محافظه ایله مک ایچون بوسوق طبیعی به اعتماد ایله مک جائز دکدر (صحیفه ۷۲) زیرا نخول ایده بیلیر ، مرضی شکلر آلابیلیر . افراط درجه ده آرتوب آزالابیلیر . چوجوغک ابویینه وقرده شلرک یکدیگرینه سوکیستی تدقیق ایتدکن صوگرا مؤلف شو نتیجه به واریور: انسانلر آراسنده مشترک اولان روحی تشکله عائله ایچون هم جدی اساسلر هم ده جدی یقیجی قوتلر بولونور (صحیفه ۸۰) « عائله حسی » تسمیه ایله دیکمز مغلط منظومه نك اولجه کوستردیکمز وجهله عناصرینی تعداد ایله مش اولان مؤلف بو ترکیبک مثلاً فردجیلک جریانیله ، یاخود سربلک جریانیله قوتی غایب ایده بیله جکنی کوستریور . محیط وزمانک قسماً اولسون عائله حسنی بزد قبول ایتدیرمکده کی اهمیتی قد ایله دکدن صکره کتاتنک

[*] بوسطرلردن آكلاشيلاجنى وجهله دورقايىم
اجتماعيانه قارشى موسيو دوپرانك مخالفتى موسيو
هابه راد مخالفتدن فرقليدر. موسيو هابه رن دورقايه
سانكه شويله خطاب ابديوردي : « سن انساني
اللهدن چوق اوزاقلاشدير ييورسك ، حيوانه چوق
ياقلاشدير ييورسك . » موسيو دوپرا ايله عكسنى
ظن ايله مكده و شوفكرده بولونمقده در : « دورقايىم
اجتماعى حياتى وبالخاصه عائله حياتى دينه فضله تابع
طوتوبور ، طبيعى ياشايشده عائله حياتنك بر نوه سى
اولديغنى نظراعتباره آلامبور » هرايكي اثرى ده اوقويان
بر شخص بلا اختيار كندينه شوسوالى وضع ايدر :
عجبا دورقه يمك حقيقى قباحتى هانكيسيدر ؟ اساساً
موسيو دوپرانك دورقه يمك فكرلرینه نه درجه به قدر
ونه جهتن عليهدار اولديغى واضحاً آكلاشيلامبور .
بر آرز صوكرا بوندن بحث ايده جكز .

وقوع ولان مناقشه لره یکی بر فکر علاوه اتمه من فقط هم اطرافلی هم بمل اولان بو تحلیل ایله مؤلفا کتفا ایده بیلیدی . بونی یا باجق یرده کندی دعواسنی اثبات ایچون ابتدائی انسان ایله مدنی انسانک اخلاقی ، واقعی قارشیلشدیر ارق ، مقایسه اتمکک باشلا بور . بالطبع اوافق جمده اولان بر ائرده بویله بر تحقیق اطرافلیله باشاریلاما یا جغندن آلدله ایله مش اولدینی نتیجه لره قطعی نظریله باقی ممکن دکلدیر .

مؤلف صیرا ایله مدنی آدمک وجدانی ایله
ابتدائیئک وجدانی ، ابتدائی حیاتده کمالی ، عدالت
حسنی ، سه نیانی تدقیق ایله یور وابتدائیک ایله
مدنیت قیمتلی آراسنده براتصال موجود اولدوغنی
کوسترمکه چالیشیور. مدنی جمعیتلرده چوجوق نه ایسه
آشاغی سویه فکریه ده اولانلر یوکسک سویه ده اولانلر
نسبتله نه ایسه ، ابتدائی ده اونک کیدر . « بشریت اصلا
معنوی غدادن تماماً محروم اولامشددر » (ص ۲۸۳)
بشریت فضیلت قیمتی ایله فائده قیمتی دائما تفریق
ایله مشدر . ابتدائی انسان نه ذکادن نه ده محبتدن
بی نصیب دکلددر. اوده کندی حاله کوره یوکسله رک
دوشونور ، کلی وعلمشمول اولانی ، زماندن مستقل
اولانی اراده ایددر . نهایت مؤلف شو نتیجه یه
وارمقده در : درین بر ایده الیزم اولقمزین جمعیت
ممکن دکلددر. اللهمز بر ایده الیزمده مقاومت و صلابت
خاصه لری مقفوددر . ایسته بونک ایچوندرکه بشریت
الهی آراشدیریور . مؤلف کاه بر غسونه ، کاه
قاتولیک مؤلفلره تماس ایدهرک سرّی تجربه نک اهمیتی
نزه آ کلامغه چالیشیور .

★ ★ ★

جنوره دارالفنونه اجتماعيات مدرسى اولان
دوپرانك اثرى (*) عائله رابطه سنى بزه آكلامغه
چاليشير . دوپراده دورقايغه معارضدر . دورقايك
عائله حقنده كي تصويرى : اصل وائلك عائله رابطه سنى
سميه رابطه سندن عبارت كورمك ايسته سنى قبول
ايمه بور . بو نظريه بي مناقشه ايتكسزىن بزه خبر
ويريورلر كه اك عالم اتوغرافلر دورقايك فكرلرني
قبول ايمه مكده درلر . اجتماعياتجي هر شيدن زياده
دينى ، سياسى تشكلاته دقت ايدييور . فقط اونلرله
برابر جنسى مناسبتده حاكم اولان عرفلر كه وجوده
كله مش اولدينى دوغرومدر ؟

اساساً دو پرايه كوره دينك منشأى توتهميلكده
آرامامالى . اوكا نظراً بشر بنده دينى حسياتك منشأى
كرك اجتماعى كرك مادي محيطه عبادتده در (صحيفه ۷)
توتهميلك بو باشلانغيچدن پك مؤخر اولدني
ميرمير (!) عائله حياتنه كلنجه جنس بشردن
آشاغى اولان حيوان جنسلرنده چوجوقلرك تولد
واعتناسنده تطبيق اولنه جق بعض « عرفلر » واردر .
كذا توتهميلك ميدانه كلديكى وقت مناسبان جنسيه

Duprat : Le lien Familial cuses [*]
sociales de son relâchement .

پارس ، آلمان ، ۱۹۲۴ صحیفہ ۳۶۷

وجودی قورتاریله جگدم. لاکن اوضاعینده ایکن
جلیکک وجودیه بو درجه یاقینلی نه قورقونم بر
حالدی! ۱- خفیف بر چابالامانک نتیجه سی نه مهلک
اولاجدی! یا عجب! اشکنجه جینک حایدود اوشاقلری
او احتمالی اولدن دوشونش و اونا کوره تدبیر آلاماشر-
میدی؟ صارغینک کوکسمده رقاسک کچه حکمی استقامته
نصاف ایتسی! احتمالی وارمیدی؟ بو ضعیف و کورو
نوشه نظراً، اک صوک امیدمک بوش جیقماستندن
قورقا قورقا، باشی امکانک صوک درجه سته قادیار
قالدیرارق کوکسمه باقدم. خامودکی بی باغ باجاقلری،
قوللری و وجودی هر طرفدن صیم صیقی صارمیدی-
بالکز مرتناک هملک کچه حکمی قسم آیمیه
راقیلمیدی.

باشمی تکرار اسکی وضعیتنه کثیریر کثیرمن ،
عقلمه یکی بر لعه دوغدی ، بونی ، اولجه سوبله مش
اولدیم خلاص فکرینک ، هانی ، قاورولان دوداقلایمه
غدا کوتورورکن دماغمجه مبهم بر صورته ساغ اولان
یاری تشکل ایتمش خلاص فکرینک دیکر بر نصفی اولق
اوزره آنجاق توصیف ایده بیله جکم . بوشیمدی بوتون
بر فکر اولشدی . ضعیف ، شویله بویله سالم ، شویله
بویله معیندی ؛ لاکن تامدی . یأسک ویردیکی
عصبی قدرتله درحال اجرایه کیریشدم .

اوزرنده ياندېښم كړه. ورك ياقينلرنده، ساعتلرن
بري، گهله عادتاً قارنجه كيي قايناشيورلري .
بونلر وحشي، جراتكار و قارغا كيي مخلوقلري .
قيزيل كوزلريني اوزرعه پاريل پاريل ديكملر، وجودي
شكار اتمك ايچين حركتمز قالمى بلكه بورلرمش كيي
ايديلر. «بونلر كيم بيلير قويوده نه لري كه آليشمملر در؟»
دسه دوشوندم.

منع ایچین واقع اولان بوتون غیرتلیمه رغماً بو
کمه لر، یمنکی سومورمشلر، صحنده پک آز بر شی
براقشلردی. شئرلندن قورتولمق ایچین صول املی
مئادیا سالامانی اعتیاد ایتشم. اودرجه ده که نهایت
ألمک بو شعورسز اطراد ایله سالالانیشی تأثیرینی
ازاله ایتشدی. ملوث و بیر یمنکی طفیللر بر قاق دفعه بارماق لری
بیله دیشله دیلردی. صحنده آر تا قالان یاغلی و بهارلی
یمنک بقیه سنی ألمک یتیمه بیله یمنکی قادار باغلر اوزرینه
ایجه سوردم؛ صوکرأ املی یوقاری یه چکه رک نفسی
کسدم، سسسز بر حالده دوردم.

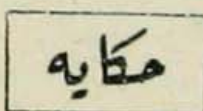
بویکی ده کیشیکلک، - حرکتک انقطاعی۔ اوزرینه قارغا باقیشلی فاره لر ایلمکین، دوراقلادیلر، سرسمله-شدیلر. برقمی اورکدی کری به قاجدی، برقمی ده قویویه دوغرو قوشدی. لاکن بو حال یالکز برآن-سوردی. بیر ییغیلری حقنده کی تخمین بوش چیقما دی. حرکتسز قالدیغی کورونجه اک جسورلرندن برقاچی کره وه ته سیچرا دیلر و باغلری قوقلامایه باشلا دیلر. بو حرکت عمومی بر هجوم ایچین اشارت اولدی. قویودن یکی جیقانلرله برابر هبی بردن سورولرله اوشوشدیلر. کره وه ته طیرماندیلر. یوزلرجه سی بردن وجودی استیلا ابتدیلر. رقاصک ثولچولو حرکتی اونلری هسیم اوركوتنه دی. ضربه لرندن

متفق کوزو کیورلردی: آورو بایلردن ای جهتلی آلامی، فنا جهتلی، بالخاصه عائله حیائنده کی انتظامسزلی آرامزه طاشمقدن قاچینالی دینیوردی. وونک ممکن اولدینی ظن ایدلیوردی. ضیا کوک آلپ مرحومک ووقتیله اونک فکر لربنه شدتله اشتراک ایدر کوزو کنلرک جمعیت و جماعت، مدنیت و حرث تقریرلری ده بومطالعہ بی محق کوسترمک ایچون ایلری به سورولن واکاؤفاق تقبیل ضربه سنه تحمل ایدمه به حک درجه ده چوروک اولان مبهم بر تصور دن عبارت ایدی. شیمدی ایسه تماماً عکس بر نقطه نظرک مدافعه ایدلدیکنی کوروپورز: مدنیت برکلدر، خیرده، شری ده برابر آلتیر. علمی، بدیی، صنایع الخ... تر قیلرک مملکت مزده تحقیقی ایسته یور سه ق دیگر جهتلرده بعض رخنه لره، بالخاصه عائله حیائنده بعض انتظامسز لقلره غیر قابل اجتناب نظریله باقالی بز دینیور. بونلرک قابل مدافعه اولدینی تقدیر ایدیورم. بالخصوص که اونک اوزرنده ایلك اصرار ایدن ده - اگر یا کبد ایورسم - بنایم. اضطرابسز ترقی اولامیه جفتی کیم انکار ایدمه بیلیر؟ یالکز بوفکر هر فنالق ایچون معذرت قالدانی اولاملیدر. زیرا یکانه مثبت واقعه شودر: غرب، مدینتی شرقک یاواش یاواش اورتادن قالدان اسکی مدینته نسبتله فرده دهافضله حریت، صلاحیت بخش ایدر. بونک نتیجه سی خیرده ده، شرده ده دهافضله اوزاقلره کده سلمک امکانی تحث ایدر.

یوقسه هر ایکی استقامتده افراطك عیبی آداملر
طرفندل یا پیاماسی ضروری دکلدر . بالعکس : هر
عیبده ، غریبهده ، شرقدده ، فالح بر اختصاص
ایشیدر . هر کسی کندی اختصاصه ترک ایتله و ناموسلی
و ترقی سون بر کیسه اولق ایچون مطلقا مجرم
کوز و مک لازم اولدینی ادعا اولونما لیدر . عائله
اخلاقه قارشی حرمت سزلکلری معذور و حتی مشروع
کوسترک ایچون ایلری سورولمکه باشلایان بومغالطیه
آلدانوب وحدانغزی کورلتمه لم .

۱۹۲۶ کانون اول

محمد عزت

أدغار بودن

قوبو ورقاص

کوردم که رقاصك اون اون ايكي كره سالاناسي
چليك هلالی لباسه تناس ايتديره جگدی ... و بو
مشاهده ايله یأسك بوتون ده رین و مجتمع حضوری
روحی بردن بره استیلا ایتدی . چونکه کچیردیکم
ساعتلر - بلکهده کونلر - طرفنده ایلک دفعه دوشو.
نمشدم . بردن بره عقلمه کلدی که وجودی صاران
باغ ویا خامود یکپاره ایدی . آیری آیری باغلاش
دکلم . او-طوره کیی هلاک ایلک ضربه سی بو
صارغیه ائله منه سنه راست کلیرسه اون کی جگدی
بو صورته کسان صارغیدن صول اُلك یاردمله

ایجاب استبدیرن مسلکک ، وظیفہ لک تکثری .
 زراعتک ترک اولنہ رق بویوک شهر لره عملہ لک فوشولاسی .
 اولنہ نک ایچون تراخوما آراشدیرلای

۲ — سیاسى سبيلر : دوات عالمه حياتنه
کيت كیده مداخله ايدرو عالمه رئيسك اقتداريني تعديد
ايدر . صنايعك تأثيريني ده اونونماملی : سنديقا بر
جوق جهتلردن عالمه يرينه کچيور . ده وقراسی ده
بوکا مساعدر . ساوانچيلق قازينك جوجو غك وضعيتی
دکيشدييور و پدره تابعتی آزادليور . اجداديله
افتخار دوری کچدی ، عنعنیه اهميت ویرلر اولدی .
۳ — عرفلر : زراعت حياتنك عرفلری عالمه
تسائدينك حاميدير . کذا داغلق منطقه لر اهالیسی
ایچون ده بويله در . آوروپا و آمریقانك شمالنده
اوطوران اقوامك عرفلری عالمه نك تمامی وحدتنه دها
مساعد کوزو کويور . صوغوق منطقه لردن اوزاقلاشدجه
نری بارلندر ان اوچاغك اهميتی آزادليور .

۱ - قانونلر : مؤلف طلاقه جواز و یرن ،
جوجقارک کوچوک باشده صنایعهده استخدامی منع
ایدن ، عمله ایچون صحی مکنلر انشاسی کوزه تن
بکارلری فضلہ ویا خصوصی ویرکویه تابع طوتان
الخ . . قانونلرک عائله حیاته تأیری تدقیق ایدیور .
مجبوری تحصیل قانونلرینک ، خدمت عسکریه قانونلر -
سنگده تأیری اونوتاملی .

یہ نچلی فصل اخلاق حقندہ کی فکر لڑک تکاملیلہ
عائلہ باغٹک مناسبتی آراشدیررواخلاق فلسفہ لرنده کی
تشتک وظیفہ جسمزی صارصمانسک پک شتمل اولادیفنی
وعائلہ نلک شیمدیکی فنا وضعیتندن اک زیاده عرفلرک
مسئل اولدیفنی قد ادر۔

او حالده ؟ عائله لازم ، مدنيت ده لازم . نه
 زندن ، نه ديكرندن واز كچه بيليرز . تولستوينك
 طلب ايله ديكى كې علمك ترقيلرينى ، صنايعك موقعتلرينى
 بر آنده بر اقوب طبيعت حياتنك ساده لكنه ، تام
 وصاف عائله تساندينى احيا ايچون ، كيزى دونه ميز ،
 مؤلف عرفلرك قانونلرله تعديل ايديله ميه جكنى ده تصديق
 ايديبور . مع مافيه عائله ميه رسائى اعاده ايله مك ايچون
 توصيه ايلديكى تدبيرلرك همان هبسى تشرىي ساحه ميه
 متعلقدر ، اولجه كوزدن كچيرمش بولنديى قانونلرك
 عائله تساندينى تقويه ايدى جك بر طرزده اصلاحى
 دريش اتكده در .

مقصودیم بعضی مؤلفات حقند معلومات و بر مکن
عبارت اولدینی حالدہ بو مسئلہ بڑہ او قدر مهم
کوزو کیورکہ اونک اوزرنده توقف ایتمکہ مجبوریت
حسن ایدیورز. عینی مسئلہ بڑده دایما مناقشہ
اولونما یورمی ؟ غائلہ ایله مدینک احتیاجلرینی تألیف
شیمدیکی حیاتزده موجود اولان مشکلاتک الک بویوکلرندن
برنی تشکیل ایتمہ یورمی ؟ بونک اوزرنده نه قدر ذهن
پورسقی نه آزدرد .

مستله بی اوچ بش سطرده حل ایله مک اداسنده
دکتر، یالکز کیت کیده دها وخیم بر ماهیتده
انتشار ایله مکده اولدیفنی کوردیکمز بر قناعتده کی
سطحایی ومضرتی اشارت ایله اکثفا ایتک ایست یورز.
باقین زمانه قدر بوتون تورک مضکر لری بر نقطه ده